

Klientų dinamikos pokyčiai dabar labiausiai atspindi ilgalaikių bedarbių stebėsenoje. Per metus tokių asmenų sumažėjo net 2,7 karto arba 58,5 tūkst. Pandemijos laikotarpiu nuosekliai augęs ilgalaikių bedarbių skaičius 2021 metais sudarė apie 44 proc. Užimtumo tarnybos klientų. Šiomet rugsėjo pradžioje jų liko 34,5 tūkst.

„Pasibaigus ekstremaliai situacijai, greitai didėjanti darbo paklausa padidino klientų konkurencingumą. Tuo pačiu augo ir ilgalaikių bedarbių karjeros lūkesčiai, įsidarbinimo galimybės, o tai paskatino jų skaičiaus mažėjimą“, – aiškino Užimtumo tarnybos direktoriaus pavaduotojas Gytis Darulis.

Jo teigimu, daugeliui žmonių pandemija sukėlė diskomfortą ir nesaugumo jausmą, tad nedirbantys, ypač vyresni gyventojai, tik pamažu sugrįžo į darbus. „Aktyvumą matome ir iš taikomų užimtumo priemonių bei perkvalifikavimo – šiemet kelis kartus padaugėjo norinčiųjų įgyti naujų kompetencijų arba įgūdžių darbo vietoje“, – sakė G. Darulis.

Spartesniam ilgalaikių bedarbių sugrįžimui į darbo rinką įtakos turėjo ir liepą įsigalioję pakeitimai nustatant klientų statusą Užimtumo tarnyboje. Šiuo metu nuosekliai peržiūrimos klientų situacijos, kalbamasi su kiekvienu žmogumi, kad būtų įvertintos jų galimybės įsidarbinti.

Šią vasarą atsirado naujovė klientams – galimybė kompensuoti vykimą į darbo pokalbį su darbdaviu. Apmokamos kelionės išlaidos pagal Užimtumo tarnybos pateiktą darbo pasiūlymą, o įsidarbinus – net 4 mėnesius kelionės į darbo vietą. „Tai labai svarbu atokesnių vietovių, mažas pajamas turintiems gyventojams. Daug dirbame su savivalda ir kitais socialiniais partneriais dėl kompleksinių paslaugų nedirbantiems gyventojams, ypač – ilgalaikiams bedarbiams“, sakė G. Darulis.

Beveik 30 proc. daugiau nei pernai – 2,1 tūkst. ilgalaikių bedarbių dalyvavo paramos mokymuisi priemonėse. Ne tik profesinio mokymo, bet ir neformalaus suaugusiųjų švietimo ar aukštą pridėtinę vertę kuriančių kvalifikacijų ir kompetencijų įgijimo. O nuo liepos pradžios iki dabar – 267 ilgalaikiai bedarbiai rinkosi profesinį mokymą, iš jų – 40 asmenų aukštą pridėtinę vertę kuriančias IT programas. Visose aktyvios darbo rinkos priemonėse iki šiol dalyvavo 6,7 tūkst. ilgalaikių bedarbių – 31,1 proc. daugiau nei pernai tuo pačiu laikotarpiu.

Ilgalaikių bedarbių socialinė struktūra ir dinamika rodo, jog vyrauja žema kvalifikacija – daugiau nei trečdalis (34,7 proc.) neturi jokio profesinio pasirengimo. Su aukštuoju

universitetiniu ar koleginiu išsilavinimu – tik 13 proc. Mažiausią dalį – 12,1 proc. tarp ilgalaikių bedarbių sudaro jaunimas iki 29 metų. Trečdalį (33,6 proc.) – vidutinio amžiaus ir daugiau nei pusę (54,3 proc.) – vyresni nei 50 metų asmenys.

Didžiausio ilgalaikio nedarbo teritorijos šalyje išliko tos pačios. Lazdijų rajone daugiau nei pusė visų registruotų asmenų (50,5 proc.) yra ilgalaikiai bedarbiai, Kazlų Rūdoje tokie asmenys sudaro 44 proc. ir Zarasų rajone – 43,2 proc. Rugsėjo pradžioje mažiausiai ilgai nedirbančių asmenų buvo Klaipėdos – 7,6 proc. visų registruotų klientų, Skuodo – 9,4 proc. ir Kretingos rajone – 10 proc.

Pastaraisiais metais ilgalaikio nedarbo problema yra ryškesnė tarp moterų – jos sudaro didesnę dalį (51,9 proc.). Ypač išsiskiria Mažeikių rajono savivaldybė, kur ilgai nedirbančių moterų yra net 69,7 proc. Panaši situacija Visagine – 65,1 proc. ir Kelmės rajone – 63,7 proc. Priešingai – Molėtuose, kur tarp ilgalaikių bedarbių dominuoja vyrai (62,5 proc.), Neringoje (61,5 proc.) ir Švenčionių rajone (60,1 proc.).

Ilgai nedirbę žmonės dažniausiai ieško krovikų, biurų, viešbučių ir kitų įstaigų valytojų, kambarinių ir pagalbinių, kitur nepriskirtų nekvalifikuotų darbininkų, parduotuvių pardavėjų, nekvalifikuotų atsitiktinių darbų darbininkų, lengvųjų automobilių, taksi ir furgonų vairuotojų, kiemsargių ir giminiškų profesijų darbininkų, administravimo ir vykdomųjų sekretorių, reklamos ir rinkodaros specialistų, kitur nepriskirtų nekvalifikuotų apdirbimo pramonės darbininkų darbo.

